

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
GRADONAČELNICA

Informacija
o Dokumentu okvirnog Budžeta (DOB) za period 2024.-2026. godine

Sarajevo, juli 2023. godine

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3
71000 Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 407 443
Fax: +387 33 208 341
Email: grad@sarajevo.ba
Web: www.sarajevo.ba

1. Uvod u Dokument okvirnog Budžeta Grada Sarajeva za period 2024.-2026. godine

U skladu sa Zakona o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25/22) Dokument okvirnog Budžeta Grada Sarajeva (DOB) predstavlja preliminarni nacrt budžeta za tekuću i naredne dvije fiskalne godine koji je kreiran u skladu sa Zakonom o budžetima Federacije BiH i koji služi kao osnova za izradu i donošenje budžeta Grada Sarajeva za narednu godinu. Izrada se zasniva na procjeni ekonomskog rasta, procjeni makroekonomskih pokazatelja i projekcijama prihoda i rashoda.

Ciljevi DOB-a su:

- definirati strateški okvir za srednjoročno planiranje budžeta,
- omogućiti povezivanje trogodišnjih projekcija rashoda sa srednjoročnim prioritetima Grada i time osigurati alokaciju resursa u skladu sa strateškim prioritetima,
- postaviti gornje granice resursa unutar kojih bi trebalo pripremiti godišnji budžet, te identificirati ključna budžetska opredjeljenja koja direktno utiču na mobilizaciju javnih resursa i njihovu raspodjelu u srednjoročnom periodu.

Na ovaj način, uspostavljena je obaveza srednjoročnog (trogodišnjeg) planiranja budžeta za sve nivoe vlasti i to kao kontinuiran proces koji počinje donošenjem smjernica ekonomske i fiskalne politike viših nivoa vlasti, u skladu sa kojima se vrši projiciranje ekonomskog i fiskalnog položaja Grada Sarajeva u narednom trogodišnjem periodu, a proces završava odobrenjem konačnog budžeta.

Postupak pripreme DOB-a počinje dostavljanjem Instrukcije broj 1. o načinu i elementima izrade DOB-a koja sadrži: osnovne ekonomske pretpostavke za pripremu DOB-a, tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika (gradskih službi), te dinamiku i rokove pripreme DOB-a. Izrada DOB-a zasniva se na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih indikatora i prognozi prihoda i rashoda. U skladu sa navedenim Služba finansija Grada Sarajeva je u zakonom propisanom roku pripremila Instrukciju broj 1. i istu 15.02.2023. godine dostavilo gradskim službama.

U skladu sa odredbama Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, predmetni Dokument za period 2024.-2026. godine urađen je na osnovu:

- Makroekonomskih pokazatelja za period 2021.-2026. godina Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP), mart 2023. godine i
- Revidiranih projekcija prihoda od indirektnih poreza za 2023. godinu i projekcija za period 2024.-2026. godina, broj: 05-12-5-3617/23-1 od 12.05.2023. godine.

Glavni cilj Dokumenta okvirnog Budžeta (DOB), kao ključnog strateškog dokumenta, je osigurati povezanost između Strategije razvoja Grada Sarajeva 2021.-2027. godine i načina raspodjele budžetskih sredstava, kao i da doprinese razvoju strateškog planiranja prioriteta i ciljeva Grada Sarajeva. Usvojena Strategija Grada Sarajeva je bila osnova za izradu Dokumenta okvirnog Budžeta za period 2024.-2026. godine.

Trogodišnje planiranje budžeta svake godine za period od sljedeće tri godine obaveza je za sve korisnike budžetskih sredstava i prikazuje srednjoročne makroekonomske i fiskalne projekcije, srednjoročnu fiskalnu strategiju, prioritete potrošnje, te rashode Gradskih službi za narednu budžetsku godinu, kao i preliminarne procjene za sljedeće dvije godine za koje je izvršena projekcija prihoda.

Dokument okvirnog Budžeta Grada Sarajeva za period 2024. – 2026. godine sadrži sljedeće:

1. Uvod u Dokument okvirnog Budžeta Grada Sarajeva za period 2024.-2026. godine,
2. Strategiju razvoja Grada Sarajeva 2021.-2027.
3. Strateške ciljeve ekonomske i fiskalne politike FBiH i BiH,
4. Osnovne makroekonomske pokazatelje,
5. Osnovne pokazatelje ekonomske i fiskalne politike,
6. Procjenu prihoda u Dokumentu okvirnog Budžeta Grada Sarajeva za period 2024.-2026.
7. Plan upravljanja javnim dugom Grada Sarajeva
8. Rashode Grada Sarajeva za period 2024.-2026. godine

Uzimajući kao polaznu osnovnu činjenicu da Grad Sarajevo nema utjecaj na kreiranje fiskalne politike općenito, DOB Grada Sarajeva za period 2024.-2026. godine počinje strateškim ciljevima ekonomske i fiskalne politike Federacije Bosne i Hercegovine.

2. Strategija razvoja Grada Sarajeva 2021. – 2027.

U skladu sa odredbama Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine Gradsko vijeće Grada Sarajeva, na sjednici održanoj 02.06.2021. godine, donijelo je Odluku o pristupanju izradi Strategije razvoja Grada Sarajeva 2021. – 2027.

Prema navedenom Zakonu, Strategija je integrirani, multisektorski strateški dokument Grada Sarajeva kao jedinice lokalne samouprave koji definira javne politike i usmjerava socioekonomski razvoj Grada Sarajeva uz vertikalnu usklađenost i koordinaciju sa prioritetima države Bosne i Hercegovine, strategijama razvoja Federacije Bosne i Hercegovine, Kantona Sarajevo i općina u sastavu Grada Sarajeva. Strategija je osnova za izradu Programa gradonačelnice za mandatni period, godišnjeg programa rada gradonačelnice/ka i Gradskog vijeća, dokumenta okvirnog Budžeta (DOB) i godišnjeg budžeta.

Pored koordinacije i usaglašavanja razvojnih prioriteta i politika u Gradu Sarajevo, Strategija istovremeno odražava prioritete Bosne i Hercegovine utvrđene u procesu evropskih integracija, kao i globalno prihvaćene ciljeve održivog razvoja.

Strategija ima 6 strateških ciljeva iz koji proizlazi 18 prioriteta, a ukupno sadrži 93 konkretne mjere u skladu sa strateškim ciljevima i prioritetima zacrtanim Strategijom razvoja Grada Sarajeva 2021. – 2027.

Ova Strategija je u najvećoj mogućoj mjeri usklađena sa Strategijom razvoja Federacije Bosne i Hercegovine 2021. – 2027. godine kao krovnim, usmjeravajućim dokumentom. Prilikom izrade Strategije vršilo se usklađivanje ciljeva održivog razvoja iz UN Agende 2030 sa posebnim osvrtom na cilj „održivi gradovi i zajednice“, kao i preporukama Evropske komisije za BiH koje su proizašle iz Upitnika, odnosno 14 zacrtanih prioriteta.

Uzimajući u obzir da se radi o Strategiji jedinice lokalne samouprave, postoje prioriteta koji nisu prepoznati u ova tri dokumenta, a postavljeni su kao prioriteta u Strategiji, jer su potrebni Gradu Sarajevu, a nisu spomenuti u ovim dokumentima.

Najveća prijetnja za uspješnu realizaciju strateških ciljeva, prioriteta i mjera iz ove strategije predstavlja stepen uspješnosti saradnje sa gradskim općinama, Kantonom Sarajevo te Federacijom

Bosne i Hercegovine i državom Bosnom i Hercegovinom, jer veliki broj mjera zavisi od saradnje između različitih nivoa vlasti.

U procesu izrade Strategije definirana su 4 strateška cilja, 18 prioriteta i 85 mjera. Činjenica je da sve mjere koje se nalaze u ovom dokumentu nemaju istu snagu i prioritet u implementaciji, a Grad Sarajevo nema dovoljno resursa da sve mjere implementira istovremeno i u punom obimu. Zbog toga smo izdvojili ključne mjere koje značajno ubrzavaju razvoj Grada Sarajeva, što predstavlja najvažnije rezultate realizacije ovog dokumenta.

Također, važno je napomenuti da zbog ustavnog uređenja i zakonskih odredbi, Grad Sarajevo ima ograničene nadležnosti zbog čega se akceleratori razvoja zapravo odnose na razvoj Grada Sarajeva na koji može utjecati Gradska uprava.

Tri akceleratora koja donose najveći razvojni efekat za Grad Sarajevo su:

1. Poticanje izvrsnosti
2. Razvoj turizma
3. Briga o životnoj sredini

Pored derogiranja Grada Sarajeva kroz ustavni položaj i zakonski okvir koji oduzima nadležnosti i obavljanje poslova, Grad Sarajevo je dodatno ograničen kroz budžetsku politiku Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine i sistemom raspodjele javnih prihoda. Budžet Grada Sarajeva je manji od budžeta svake općine u sastavu Grada Sarajeva i neuporedivo manji od budžeta Kantona Sarajevo.

U takvom ustavnom položaju i fiskalnim ograničenjima, Grad Sarajevo ne može dati mnoge ciljeve, prioritete i projekte koji su potrebni stanovnicima glavnog grada, zbog čega su ciljevi, prioriteti i projekti u ovoj Strategiji postavljeni u skladu sa objektivnim mogućnostima i nadležnostima sa jedne strane i potrebama građana i uloge glavnog grada države Bosne i Hercegovine s druge strane.

Na osnovu strateške platforme i sagledanih svih ograničenja, ali i potencijala Grada Sarajeva, za period od 2021. do 2027. godine, ovom Strategijom je zacrtano šest strateških ciljeva iz kojih su izvedeni prioriteti i mjere za realizaciju istih.

Strateški ciljevi koji su definirani Strategijom su:

- SC 1. Otvoren Grad, efikasna, transparentna i odgovorna gradska administracija
- SC 2. Grad budućnosti i riznica prošlosti
- SC 3. Grad filma i centar kreativnosti
- SC 4. Grad vrhunskog sporta
- SC 5. Grad hiljadu mostova
- SC 6. Grad čuvar

3. Strateški ciljevi ekonomske i fiskalne politike FBiH i BiH

Važno je spomenuti da smo prilikom kreiranja Dokumenta okvirnog Budžeta za period 2024.-2026. godine, razmatrali i strateške ciljeve ekonomske i fiskalne politike FBiH, jer kao što je navedeno da je Strategija razvoja Grada Sarajeva u najvećoj mogućoj mjeri usklađena sa Strategijom razvoja Federacije Bosne i Hercegovine kao krovnom, usmjeravajućim dokumentom.

Strategija razvoja Federacije BiH za 2021. – 2027. godinu je krovni dokument koji objedinjuje dokumente Agende 2030, EU preporuke i Ekonomski investicioni plan, zajedničke socioekonomske reforme za razdoblje 2019. – 2022., te strategiju pametne specijalizacije. Riječ je o integriranom, multisektorskom strateškom dokumentu koji definiira javne politike i usmjerava socioekonomski

razvoj na teritoriju Federacije BiH. Ona je temelj za izradu mandatnih i godišnjih programa rada Vlade FBiH, programa javnih investicija (PJI), trogodišnjih i godišnjih planova rada federalnih ministarstava i institucija, dokumenta okvirnog budžeta i godišnjeg budžeta.

Strategija je podloga za usklađivanje i izradu sektorskih i strategija razvoja kantona i jedinica lokalne samouprave. Ovim dokumentom definirana su četiri strateška cilja i 18 prioriteta, a unutar ciljeva i prioriteta definirano je 78 mjera za implementaciju.

Strateški ciljevi su:

- 1) Ubrzan ekonomski razvoj
- 2) Prosperitetan i inkluzivan društveni razvoj
- 3) Resursno efikasan i održiv razvoj
- 4) Efikasan, transparentan i odgovoran javni sektor

Prioriteti Vlade FBiH u narednom periodu odnose se na projekte intenziviranja privrednog razvoja, jačanja unutrašnje društvene stabilnosti Federacije BiH, jačanja vladavine prava, nastavak borbe protiv pandemije, kao i iniciranje i provođenje reformi usklađenih sa potrebama Bosne i Hercegovine, te rad na euroatlantskim integracijama u cilju obezbjeđenja dugoročno održivog i stabilnog sistema koji će FBiH učiniti konkurentnijom. Strategija će opredijeliti i rad svih vlada u FBiH, praktično u narednih deset godina.

Prvi put su u strateškom dokumentu izdvojene i aktivne mjere, prije svega strukturne reforme koje je Vlada FBiH započela još Reformskom agendom i dokumentom socioekonomskih reformi čija realizacija daje značajan efekat na makroekonomske pokazatelje u FBiH. Potpuna realizacija aktivnih mjera donosi značajan rast BDP-a koji je osnova za sve druge napretke u našem društvu.

Također na nivou Bosne i Hercegovine, program ekonomskih reformi za period 2023.-2025. godine kreiran je sukladno važnim događajima kako unutar BiH tako i u međunarodnom okruženju. Izlazak iz krize prouzročene pandemijom i provedeni izbori u BiH dali su naznake jednog mirnijeg perioda u kojem će se posvetiti održivom ekonomskom razvoju i rješavanju zaostalih obveza na putu prema EU. Međutim, Ruska agresija na Ukrajinu prouzročila je prelijevanje jedne krize u drugu i sve se odrazilo na globalno međunarodno okruženje te posljedično na Bosnu i Hercegovinu. Rastuća inflacija i energetska kriza imaju dodatni negativan utjecaj i izazov su kreatorima ekonomskih politika u zemlji. Ali, ono što je posebno za Bosnu i Hercegovinu jest činjenica da svoj deveti po redu Program ekonomskih reformi Bosna i Hercegovina predaje kao zemlja kandidat za članstvo u Europskoj uniji. Ovo ujedno predstavlja i obvezu na posvećenost svih odgovornih za provedbu Smjernica politika navedenih u Zajedničkim zaključcima Ekonomskog i finansijskog dijaloga.

4. Osnovni makroekonomski pokazatelji

Jedan od osnovnih preduslova održivog ekonomskog rasta te povećanja zaposlenosti jeste makroekonomska stabilnost. Makroekonomska stabilnost ostvarit će se efikasnim upravljanjem javnim finansijama kroz daljnje unapređenje procesa upravljanja državnim budžetom, fiskalnu konsolidaciju i efikasno upravljanje javnim dugom, jačanje sistema unutrašnjih finansijskih kontrola i unutrašnje revizije te razvojem makroekonomske statistike.

Najvažniji cilj u narednom srednjoročnom periodu je očuvanje i daljnje jačanje makroekonomske stabilnosti Federacije BiH. U planiranju vlastitog napretka, mora se početi od reformi u socijalnom i ekonomskom sektoru. Trebaju se stvarati uslovi i pretpostavke za punu zaposlenost radne snage i

korištenje proizvodnih kapaciteta koji bi trebali dati krajnji rezultat povećanje bruto domaćeg proizvoda. Makroekonomska stabilnost Federacije BiH može biti ugrožena ako bi se nastavilo akumuliranje fiskalnih deficita i nekontrolirano zaduživanje te visoki deficiti tekućeg računa, pa se stoga moraju preduzeti mjere za prilagođavanje uslovima koje diktira postojanje valutnog odbora sa ciljem da se doprinese stabilnosti valute i cijena. Evropske integracije, kao makroekonomski cilj, omogućit će Federaciji BiH dobivanje dopunskih finansijskih sredstava za potrebe procesa evropskih integracija, od kojih je najznačajnija pretpriputna finansijska pomoć Evropske unije (IPA).

Na osnovu podataka Direkcije za ekonomsko planiranje iz marta 2023. godine u nastavku slijedi tabelarni prikaz osnovnih makroekonomskih pokazatelja za period 2021. – 2026. godine.

Tabela 1: Osnovni makroekonomski pokazatelji za period 2021. – 2026. godine

Makroekonomski pokazatelji za period 2021-2026

Indikator	Zvanični podaci	Projekcije				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Nominalni BDP u mil KM	39.921	44.590	47.438	49.926	52.705	55.666
Nominalni rast u %	12,6	11,7	6,4	5,2	5,6	5,6
BDP deflator (prethodna godina = 100)	104,7	107,7	104,3	102,5	102,5	102,3
Realni BDP u mil KM (prethodna godina = 100)	38.136	41.407	45.462	48.696	51.425	54.435
Realni rast u %	7,6	3,7	2	2,7	3	3,3
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	2	14	6,1	3,1	2,2	1,9
Potrošnja u mil KM	34.342	39.561	41.638	43.127	44.687	46.206
Realni rast u %	4,3	3,3	1,2	1,2	1,3	1,2
Vladina potrošnja u mil KM	7.536	8.402	8.822	9.114	9.387	9.669
Realni rast u %	3,1	2,8	1,2	0,8	0,5	0,5
Privatna potrošnja u mil KM	26.806	31.159	32.815	34.013	35.300	36.537
Realni rast u %	4,6	3,4	1,3	1,3	1,6	1,3
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil KM	8.367	9.431	9.991	10.539	11.345	12.232
Realni rast u %	4,8	5,3	4	3,6	5,7	6,3
Vladine investicije u mil KM	1.193	1.431	1.512	1.678	1.846	2.030
Realni rast u %	-31,5	14,9	3,5	7,8	6,8	7,7
Privatne investicije u mil KM	7.174	8.000	8.480	8.861	9.499	10.202
Realni rast u %	14,9	3,7	4,1	2,9	5,5	6
Uvoz u mil KM	21.084	27.940	29.630	31.743	34.023	36.905
Nominalni rast u %	26,7	32,5	6,1	7,1	7,2	8,5
Realni rast u %	20,5	18,8	4,7	5,7	5,7	5,9
Izvoz u mil KM	16.485	21.455	23.462	25.866	28.602	31.840
Nominalni rast u %	38,9	30,2	9,4	10,2	10,6	11,3
Realni rast u %	24,6	22,2	6,6	8,3	8,5	8,1
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	23,1	21,1	21,5	22,5	23,3	24,1
Bilans tekućeg računa u mil KM	-923	-2.045	-1.754	-1.442	-1.178	-1.090
Rast u %	-17,2	121,8	-16,1	-17,8	-18,3	-7,5
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-2,4	-4,7	-3,7	-2,9	-2,2	-2

IZVOR: DEP - mart 2023. godine

Iz tabele je vidljivo da se 2024. godine očekuje rast nominalnog bruto domaćeg proizvoda za 5,2% te rast realnog bruto domaćeg proizvoda za 2,7%. Također se očekuje rast potrošnje za 1,2%. Dalje, u skladu sa projekcijama, 2024. godine uvoz će zabilježiti rast od 7,1% nominalno u odnosu na prethodnu godinu, dok će izvoz rasti više, tačnije 10,2% nominalno.

Pandemijsku godinu, kako u svijetu tako i u Bosni i Hercegovini, obilježila je zdravstvena i ekonomska kriza koja se manifestovala padom BDP-a od 3,2%. Međutim, već početkom 2021. godine

došlo je do postepene stabilizacije epidemioloških i ekonomskih prilika u vanjskom okruženju, što se pozitivno odrazilo i na ekonomsku aktivnost u zemlji. Naime, oporavak prije svega izvozne, a kasnije i domaće tražnje, rezultirao je relativno snažnim oporavkom privredne aktivnosti u zemlji. Tako je Bosna i Hercegovina prema zvaničnim podacima BHAS-a (Bosna i Hercegovina Agencija za statistiku) u 2021. godini zabilježila realni rast BDP-a od 7,6 % u odnosu na prethodnu godinu. Međutim, vrijedi istaći da je ova relativno visoka stopa ekonomskog rasta u dobroj mjeri posljedica i niske osnovice (bazni efekt) iz prethodne godine, obzirom da je Bosna i Hercegovina u prethodnoj godini zabilježila pad BDP-a od preko 3%. S druge strane, ako se ekonomski rast u Bosni i Hercegovini u 2021. godini posmatra komparativno po zemljama, može se konstatovati da je isti bio u rangu regionalnog prosjeka zemalja Zapadnog Balkana koji je iznosio 7,5%.

Trenutno raspoloživi preliminarni podaci BHAS-a i određeni kratkoročni statistički pokazatelji za 2022. godine ukazuju da je trend rasta ekonomske aktivnosti u zemlji i svijetu nastavljen. Unatoč velikim izazovima, kao što su ukrajinska kriza i pojačani inflatorni pritisci u zemljama EU, nastavljen je trend rasta ekonomske aktivnosti što je rezultiralo ekonomskim rastom od preko 4,7%. S druge strane, prema trenutno raspoloživim podacima BHAS-a za 2022. godinu, u Bosni i Hercegovini je registriran ekonomski rast od 5,5% u odnosu na isti period prethodne godine. Određeni kratkoročni pokazatelji ukazuju da je trend rasta ekonomske aktivnosti nastavljen i tokom drugog kvartala, ali u nešto nižem intenzitetu u odnosu na početak.

Međutim, u kontekstu analize ekonomskih kretanja u 2022. godini, vrijedi istaći da je uslijed intenziviranja ukrajinske krize i prekida u lancima opskrbe, došlo do snažnog rasta svjetskih cijena (energenata i hrane), što je rezultiralo dodatnim pojačanjem inflatornih pritisaka kako u zemlji, tako i u inostranstvu. U skladu sa najnovijim dešavanjima u međunarodnom ekonomskom okruženju, međunarodne institucije revidirale su projekcije ekonomskog rasta za 2022. godinu. Tako je prema podacima IMF-a za 2022. godinu, projekcija globalnog ekonomskog rasta revidirana na 3,2%. Ovo usporavanje privredne aktivnosti i jačanje inflatornih pritisaka zasigurno će se odraziti i na ekonomska kretanja i u Bosni i Hercegovini. Tako bi prema projekcijama DEP-a u drugoj polovini 2022. godine u Bosni i Hercegovini moglo doći do usporavanja ekonomskog rasta, pri čemu je očekivana stopa ekonomskog rasta na kraju 2022. godine 2,7%.

Ako se detaljnije posmatra struktura projiciranog ekonomskog rasta, u 2022. godini se očekuje da bi finalna potrošnja trebala predstavljati ključno uporište ekonomskog rasta. Naime, iako očekivani nominalni rast finalne potrošnje iznosi 11,2% u odnosu na prethodnu godinu, izrazito visok skok prije svega potrošačkih cijena od preko 10% znatno će umanjiti doprinos potrošnje u ukupnom ekonomskom rastu. S druge strane, tokom tekuće godine, unatoč velikim ekonomskim izazovima i povećanim rizicima, niska osnovica i izborna godina bi mogli rezultirati samo blagim porastom prije svega javnih investicija, dok se u okviru privatnih investicija očekuje stagnacija. Ono što svakako vrijedi istaći, da se DEP prilikom izrade makroekonomskih projekcija susreo sa velikim izazovom za procjenu kretanja zaliha, obzirom da je tokom prethodne godine došlo do neobjašnjivog povećanja istih koje su činile čak polovinu ekonomskog rasta u zemlji.

Trend rasta u vanjskotrgovinskoj robnoj razmjeni iz prethodne godine nastavljen je i u prvoj polovini 2022. godine. Projekcija DEP-a je da bi unatoč očekivanom usporavanju vanjskotrgovinske razmjene, Bosna i Hercegovina mogla ostvariti rast izvoza od oko 15%, odnosno uvoza od oko 12% što bi rezultiralo blagim povećanjem vanjskotrgovinskog deficita, dok bi doprinos ukupnom ekonomskom rastu u 2022. godini bio neutralan.

5. Osnovni pokazatelji ekonomske i fiskalne politike

Federalno ministarstvo finansija dostavilo je revidirane projekcije javnih prihoda za 2023. godinu i projekcija za period 2024.-2026. godina (broj: 05-12-5-3617/23-1 od 12.05.2023. godine). Unatoč stabilizaciji epidemioloških prilika vezanih za pandemiju virusa COVID-19 te postignutog značajnog ekonomskog opravka, uz visok rast domaćeg bruto proizvoda (BDP-a) tokom 2021. godine, početkom 2022. godine ekonomija je stavljena pred nove izazove, uslijed složenih međunarodnih političkih prilika vezanih za ratna dešavanja u Ukrajini koja su se snažno reflektovala na globalne ekonomske tokove, prvenstveno kroz nagle i visoke inflatorne skokove. Međutim, i pored navedenih negativnih utjecaja, u Bosni i Hercegovini je tokom 2022. godine ostvaren značajan ekonomski rast od 3,7%.

Ipak, uzimajući u obzir da cjelokupna negativna globalna dešavanja još uvijek traju i nose visok nivo neizvjesnosti, u 2023. godini pretpostavlja se skromniji realni rast BDP-a od 2%. U periodu 2024.-2026. godina, pod pretpostavkom da se međunarodna politička situacija neće dodatno usložiti, može se očekivati prosječni godišnji ekonomski rast od 3%, a ključnim osloncem istog pretpostavlja se domaća tražnja, iskazana kroz povećanje privatne potrošnje i manjoj mjeri investicija.

Projekcije se temelje na postojećim poreznim politikama, a bazirane su na srednjoročnom Planu naplate ukupnih prihoda na Jedinственном računu, preuzetom od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje (OMA) u aprilu 2023. godine. Nadalje, temeljem srednjoročnih prognoza kretanja krajnje potrošnje, izvršena je procjena učesća Federacije BiH u međuentitetskoj raspodjeli, dok je projekcija raspoloživog dijela ovih prihoda za raspodjelu korisnicima u Federaciji BiH, po godinama, zasnovana i na planu otplate vanjskog duga u periodu 2023.-2026. godina.

Obzirom na krajnju nepredvidivost mogućih budućih šokova, posebno kada je riječ o ubrzanom rastu inflacije, moguće su značajne promjene u krajnjem ishodu makroekonomskih pretpostavki, pa tako i projekcija javnih prihoda.

Srednjoročne projekcije javnih prihoda u Federaciji BiH prate pozitivna makroekonomska očekivanja u kretanju onih agregata sa kojima su u značajnoj korelaciji. Projekcije su usko vezane za pretpostavljenu brzinu oporavka ekonomije u postpandemijskom periodu, ali i sa najnovijim negativnim dešavanjima u Ukrajini koja su se odrazila na cjelokupnu svjetsku ekonomiju. Obzirom na krajnju nepredvidivost mogućih budućih šokova, posebno kada je riječ o ubrzanom rastu inflacije, moguće su značajne promjene u krajnjem ishodu makroekonomskih pretpostavki, pa tako i projekcija javnih prihoda.

Pored navedenog, na drugačiji ishod u naplati javnih prihoda mogu u značajnoj mjeri utjecati:

- neplanirane izmjene poreznih politika,
- značajna odstupanja u kretanju koeficijenta raspodjele prihoda od indirektnih poreza između entiteta u odnosu na trenutno procijenjeni,
- promjene u nivou planirane otplate vanjskog duga,
- promjene u izdvajanju prihoda od indirektnih poreza za Institucije BiH,
- rad porezne administracije,
- te razvoj drugih događaja poput novih elementarnih nepogoda i sl.

6. Procjena prihoda u Dokumentu okvirnog Budžeta Grada Sarajeva za period 2024.-2026. godine

Ključni faktor za određivanje predloženih prioriteta potrošnje i gornje granice rashoda je projicirani okvir prihoda. Ustavni položaj Grada Sarajeva i oduzete nadležnosti jedinice lokalne samouprave, i

pored presuda Ustavnog suda, su velika slabost Sarajeva kao glavnog grada Bosne i Hercegovine i kao jedinice lokalne samouprave. Velika su očekivanja građana od Grada Sarajeva i uprave, a sa druge strane Grad Sarajevo nema ovlaštenja, nadležnosti i položaj kako bi ispunio očekivanja i potrebe građana. Zbog gore navedenog, slabost Grada Sarajeva je svakako i skroman budžet koji se dominantno puni iz dva izvora, a to je dio javnih prihoda koje prikuplja od indirektnih poreza kroz zakon o raspodjeli javnih prihoda koji je predvidio sredstva za Grad Sarajevo te podijeljena nadležnost sa gradskim općinama u vezi prihoda od pokretnosti nekretnina na teritoriju Grada Sarajeva. Većina drugih izvora prihoda za budžet, koji su dostupni ostalim jedinicama lokalne samouprave u BiH, nisu na raspolaganju Gradu Sarajevu.

6.1 Prihodi od indirektnih poreza

Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH je detaljno regulirana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcija za ceste, te puna primjena modela raspodjele prihoda po osnovu indirektnih poreza između svih nivoa vlasti u Federaciji BiH na osnovu propisane formule sa utvrđenim kriterijima iz Zakona o pripadnosti javnih prihoda, koja je i korištena prilikom izrade projekcija za ove nivoe vlasti.

Navedene projekcije urađene su prema metodologiji utvrđenoj Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH na bazi statističkih podataka, Uputstva o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u приходima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda za 2023. godinu tekućim trendovima naplate i kretanjima makroekonomskih pokazatelja Direkcije za ekonomsko planiranje iz maja 2023. godine.

U skladu sa navedenim, Gradska služba finansija je prilikom procjene prihoda od indirektnih poreza za sljedeću budžetsku godinu i naredne dvije godine u izradi ovog dokumenta koristila dostavljene projekcije od strane Federalnog ministarstva finansija (broj: 05-12-5-3617/23-1 od 12.05.2023. godine), prema osnovnom scenariju preuzetom od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Uprave za indirektno oporezivanje.

Tabela 2: Revidirane projekcije javnih prihoda za 2023. godinu i projekcija za period 2024.-2026. godina. Koje pripadaju Gradu Sarajevo (0,25%)

KM

Vrsta Prihoda	Projekcija			
	2023.	2024.	2025.	2026.
Prihodi od indirektnih poreza sa Jedinstvenog računa – Grad Sarajevo	8.365.199	9.081.931	9.913.291	10.722.741

Prihodi od indirektnih poreza u 2022. godini ostvareni su u ukupnom iznosu od 8.878.065 KM, što je 15,93% više u odnosu na ostvarene prihode u 2021. godini.

Iz tabele revidiranih projekcija javnih prihoda evidentno je da srednjoročne projekcije prihoda za period 2023.-2026. godina prate pozitivne makroekonomske prognoze, ali istovremeno zadržavajući određeni nivo opreznosti i konzervativnosti u procjenama, imajući u vidu da se svaki neplanirani događaj u 2023. godini može odraziti na pretpostavljene iznose javnih prihoda, te eventualno dovesti i do vanrednog revidiranja projekcija prihoda za period 2024.-2026. godina.

U 2023. godini došlo je do značajnijeg porasta dospeljeća obaveza na ime otplate vanjskog duga, uslijed čega će, i pored pretpostavljenog rasta naplate prihoda na Jedinostvenom računu, raspoloživi prihodi od indirektnih poreza za korisnike u Federaciji BiH u ovoj godini pretrpjeti smanjenje u poređenju sa 2022. godinom, što je vidljivo ako uporedimo ostvarenje indirektnih prihoda u 2022. godini i nove projekcije za 2023. godinu, dok se u 2024., 2025. i 2026. godini očekuje značajan rast prihoda od indirektnih poreza.

6.2 Prihodi od poreza na imovinu

Naplata prihoda koji se odnose na oporezivanje posjedovanja i prometa imovinom uključuju: porez na imovinu, porez na naslijeđe i poklone, te porez na promet nepokretnosti. U Federaciji BiH navedeni prihodi trenutno su regulirani kantonalnim zakonima i propisima jedinica lokalne samouprave. Uplata istih vrši se u korist računa javnih prihoda kantona, dok se od ukupno naplaćenog iznosa dio prihoda usmjerava u općinske/gradske budžete, shodno omjerima propisanim od strane svakog kantona.

Ukupan nivo ostvarenja ovih prihoda u 2022. godini kada gledamo Grad Sarajevo veći je za 48,56% u odnosu na 2021. godinu. Obzirom da ovi prihodi, kako je gore istaknuto, uključuju tri različite kategorije čija je naplata trenutno regulisana kantonalnim zakonima i propisima jedinica lokalne samouprave, teško je uspostaviti potpunu uporedivost trendova kretanja. Prateći makroekonomske prognoze (nivo prometovanja imovinom) u periodu 2024.-2026. godina može se očekivati rast ovih prihoda.

Kada su u pitanju projekcije ostalih poreznih i neporeznih prihoda, Služba finansija je koristila ostvarenje prihoda u 2021. i 2022. godini, kao i ostvarenje prihoda u proteklom periodu (prvih 5 mjeseci) 2023. godine uz pretpostavku ostvarenja do kraja budžetske 2023. godine.

6.3 Neporezni prihodi

Plaćanje različitih kategorija neporeznih prihoda na teritoriji Federacije BiH vrši se u skladu sa legislativom donesenom od strane Federacije BiH, kantona i jedinica lokalne samouprave, što u najvećoj mjeri određuje i njihovu budžetsku pripadnost. Obzirom kako je već navedeno da su oduzete nadležnosti jedinice lokalne samouprave te većina neporeznih prihoda koji su dostupni ostalim jedinicama lokalne samouprave u BiH, nisu na raspolaganju Gradu Sarajevu, izuzev pojedinih vrsta neporeznih prihoda koji su ustanovljeni na nivou Grada Sarajeva, a čija naplata se vrši u skladu sa propisima koji ih uređuju, te je učešće ovih prihoda u Budžetu Grada Sarajeva jako nisko.

Prateći tekuće trendove u naplati, projekcija ukupnih neporeznih prihoda u 2023. godini ne predviđa značajnu promjenu u odnosu na nivo naplate iz prethodne godine. Treba ipak uzeti u obzir da ukupni neporezni prihodi Grada Sarajeva u ukupnim prihodima imaju neznatno učešće, te su procjene ostvarenja tih prihoda u narednom periodu bazirane na planu naplate prihoda iz prethodnih godina.

6.4 Prihodi budžeta Grada Sarajeva

Ukupni prihodi Budžeta Grada Sarajeva u 2022. godini ostvareni su u iznosu od 20.051.805 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 40,17%.

Tabela 3: Pregled naplate prihoda Budžeta Grada Sarajeva 2022./2021. godine

Ekonomski kod	VRSTA PRIHODA	Ukupno ostvareno za period 01.01.-31.12.2021	Ukupno ostvareno za period 01.01.-31.12.2022	Index 2/1
		1	2	3
A	PRIHODI OD POREZA	14.128.831	18.491.536	130,88
714000	Porez na imovinu	6.471.012	9.613.471	148,56
717000	Prihodi od indirektnih poreza	7.657.820	8.878.065	115,93
B	NEPOREZNI PRIHODI	115.486	316.228	273,82
721000	Ostali prihodi od imovine	49.603	86.729	174,85
722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	65.213	228.228	349,97
723000	Novčane kazne	670	1.270	189,55
	UKUPNI PRIHODI	14.305.342	20.051.805	140,17

Prateći prednja pojašnjenja pripreme projekcija, pojedinačno po svakoj od kategorija prihoda, izvršena je i priprema projekcije prihoda budžeta Grada Sarajeva za period 2024.-2026. godina. Ističemo, da se projicirani iznosi prihoda Budžeta Grada Sarajeva dati u ovom dijelu odnose na očekivanu tekuću naplatu javnih prihoda tokom jedne navedene fiskalne godine, te ne uključuju prenose, neutrošenih sredstva iz ranijih perioda, kao ni plan realizacije transfera i grantova drugih nivoa vlasti.

Ukupno projicirani prihodi i primici Grada Sarajeva za 2023. godinu iznose 22.561.532 KM. Projekcija budžetskih sredstava za 2024. godinu, kao i za naredne dvije godine, je znatno manja u odnosu na plan tekućih prihoda 2023. godine najvećim dijelom kao rezultat što su u Budžet Grada Sarajeva za 2023. godine uključena i raspoređena sredstva ostvarenog suficita iz ranijih godina u iznosu od 500.000 KM, uključena su i raspoređena sredstva po osnovu kredita Razvojne banke u iznosu od 3.465.000 KM.

Ako uzmemo u obzir samo prihode koji se odnose na prihode tekuće godine tj. na prihode od poreza i neporezne prihode (bez procjene neutrošenih sredstava iz prethodne godine kao ni plan realizacije transfera) u tom slučaju iznos ukupnih prihoda u 2024. godini ima ukupno povećanje u odnosu na plan Budžeta 2023. godine za 5,38 %, dok su projektovani prihodi u 2025. i 2026. godini veći u odnosu na 2024. godinu.

Projektovani nivo prihoda u 2024. godini iznosi 19.174.931,00 KM, u 2025. godini 19.906.291,00 KM, te u 2026. godini 20.715.741,00 KM.

U sljedećem tabelarnom pregledu dat je okvir prihoda koji će predstavljati osnovu za izradu Dokumenta okvirnog Budžeta Grada Sarajeva 2024.-2026. godina. U tabeli procjene prihoda za period 2024.-2026. godinu iskazani su samo tekući prihodi (bez procjene neutrošenih sredstava iz prethodne godine). Prihodovna strana projiciranog Budžeta Grada Sarajeva za naredne tri godine predstavlja odraz ekonomske aktivnosti tokom prethodnih godina. Kako je ranije navedeno, projekcije su rađene na način da su uvažene ažurirane makroekonomske projekcije i korištene revidirane projekcije Federalnog ministarstva finansija.

Tabela 4: Projicirani prihodi za period 2024. – 2026. godine

PROCJENA PRIHODA ZA PERIOD 2024-2026								
Ek.kod	Naziv stavke	Ostvareno 01.01.- 31.12.2021.	Ostvareno 01.01.- 31.12.2022.	Ostvareno 01.01.- 31.05.2023.	Budžet Grada Sarajeva za 2023 g.	Procjena Budžeta Grada Sarajeva za 2024 g.	Procjena Budžeta Grada Sarajeva za 2025 g.	Procjena Budžeta Grada Sarajeva za 2026 g.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	RAČUN PRIHODA	14.244.318	19.455.808	8.551.936	18.596.532	19.174.931	19.906.291	20.715.741
A	PRIHODI OD POREZA	14.128.831	18.491.536	7.367.014	17.948.532	18.881.931	19.613.291	20.422.741
714100	Porez na imovinu	6.471.012	9.613.471	4.095.741	9.400.000	9.800.000	9.700.000	9.700.000
717100	Prihodi od indirektnih poreza	7.657.820	8.878.065	3.271.273	8.548.532	9.081.931	9.913.291	10.722.741
B	I NEPOREZNI PRIHODI	115.486	316.227	163.979	248.000	293.000	293.000	293.000
721000	Ostali prihodi od imovine	49.603	86.729	54.520	98.000	151.000	151.000	151.000
721122	Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora	538	1.709	120	17.000	50.000	50.000	50.000
721211	Prihodi od kamate za depozite u banci	84	0		1.000	1.000	1.000	1.000
721212	Prihodi od upotrebe imena grada	48.980	85.020	54.400	80.000	100.000	100.000	100.000
722000	Naknade i takse, prihodi od pružanja javnih usluga	65.213	228.228	108.409	140.000	140.000	140.000	140.000
722760	Uplaćene refundacije	26	1.049		10.000	10.000	10.000	10.000
722791	Prihodi po osnovu Odluke o vodotocima grada	61.374	78.396	49.362	110.000	110.000	110.000	110.000
722791	Ostale neplanirane uplate	3.813	56.985	59.047	20.000	20.000	20.000	20.000
722520	Namjenski prihod Ministarstva privrede KS	0	91.798		0			
723100	Novčane kazne	670	1.270	1.050	10.000	2.000	2.000	2.000
C	TEKUĆI TRANSFERI	0	648.045	1.020.943	400.000	0	0	0
731100	Primljeni tekući transferi od inostranih vlada	0	81.047	92.412	0			
732100	Primljeni tekući transferi od drugih nivoa vlasti	0	566.998	928.531	400.000			
II	PRIMICI	61.025	595.997	0	3.465.000	0	0	0
811000	Primici od prodaje ostalih stalnih sredstava	61.025	0		0	0	0	0
814000	Primici od zaduženja	0	595.997		3.465.000	0	0	0
590000	Ukupan višak prihoda nad rashodima prenesen iz prethodnih perioda	0	0		500.000	0	0	0
	UKUPNO I+II	14.305.343	20.051.805	8.551.936	22.561.532	19.174.931	19.906.291	20.715.741

7. Plan upravljanja javnim dugom Grada Sarajeva

Dug Grada Sarajeva na osnovu kredita podignutog kod Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2022. godine iznosi 9.953.836,23 KM.

Tabela 5: Pregled stanja duga

Grad Sarajevo											
naziv											
Unutrašnji dug u Kantonu Sarajevo (zaduženje Grada, općina i vanbudžetskih fondova)											
NAZIV	osnov za nastanak unutrašnjeg duga**	Vrsta duga		Visina zaduženja		Izvor zaduženja / kreditor	Period otplate duga		Stanje duga (na dan 31.12.2022.)		
		Direktni	Indirektni	glavnica	kamata		glavnice	kamate	glavnica	kamata	drugi troškovi
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
GRAD SARAJEVO	Dugoročni kredit za finansiranje investicionih projekata	Direktni		10.000.000,00	1.635.951,32	Razvojna banka FBiH	14.10.2021. do 14.09.2032.	14.10.2020. do 14.09.2032.	8.787.872,00	1.165.964,23	30.000,00

Postojeći kredit se uredno otplaćuje u skladu sa zaključenim ugovorom i otplatnim planom. Grad Sarajevo neće preći limit predviđen članom 7. Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji BiH, odnosno 10% ostvarenih prihoda u prethodnoj fiskalnoj godini.

Tako da prema raspoloživim podacima godišnje opterećenje servisa ukupnog duga u odnosu na ostvareni prihod iz 2022. godine, koji je iznosio 20.051.804,80 KM, je za 2023. godinu 5,48%, za 2024. godinu 5,36%, za 2025. godinu 5,25%.

Tabela 6: Pregled stanja duga i obaveza za servisiranje za period 2024.-2026. godine

KREDIT KOD RAZVOJNE BANKE FBiH	SERVISIRANJE OBAVEZA 2024			SERVISIRANJE OBAVEZA 2025			SERVISIRANJE OBAVEZA 2026		
	GLAVNICA	KAMATA	UKUPNO	GLAVNICA	KAMATA	UKUPNO	GLAVNICA	KAMATA	UKUPNO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	75.758,00	16.889,76	92.647,76	75.758,00	14.959,49	90.717,49	75.758,00	13.029,22	88.787,22
	75.758,00	16.728,91	92.486,91	75.758,00	14.798,64	90.556,64	75.758,00	12.868,36	88.626,36
	75.758,00	15.499,15	91.257,15	75.758,00	13.221,22	88.979,22	75.758,00	11.477,75	87.235,75
	75.758,00	16.407,20	92.165,20	75.758,00	14.476,92	90.234,92	75.758,00	12.546,65	88.304,65
	75.758,00	15.722,26	91.480,26	75.758,00	13.854,26	89.612,26	75.758,00	11.986,25	87.744,25
	75.758,00	16.085,48	91.843,48	75.758,00	14.155,21	89.913,21	75.758,00	12.224,94	87.982,94
	75.758,00	15.410,93	91.168,93	75.758,00	13.542,92	89.300,92	75.758,00	11.674,92	87.432,92
	75.758,00	15.763,77	91.521,77	75.758,00	13.833,50	89.591,50	75.758,00	11.903,23	87.661,23
	75.758,00	15.602,92	91.360,92	75.758,00	13.672,64	89.430,64	75.758,00	11.742,37	87.500,37
	75.758,00	14.943,93	90.701,93	75.758,00	13.075,92	88.833,92	75.758,00	11.207,92	86.965,92
	75.758,00	15.281,20	91.039,20	75.758,00	13.350,93	89.108,93	75.758,00	11.420,66	87.178,66
UKUPNO OSTVARENI PRIHOD U 2022	75.758,00	14.632,59	90.390,59	75.758,00	12.764,59	88.522,59	75.758,00	10.896,58	86.654,58
20.051.804,80	909.096,00	188.968,10	1.098.064,10	909.096,00	165.706,24	1.074.802,24	909.096,00	142.978,85	1.052.074,85
KOEFICIJENT ZADUŽENOSTI	4,53	0,94	5,48	4,53	0,83	5,36	4,53	0,71	5,25

8. Rashodi Grada Sarajeva za period 2024.-2026. godine

U skladu sa budžetskim kalendarom naznačenim u Zakonu o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15 i 102/15, 104/16 i 5/18, 11/19, 99/19 i 25/22), Gradska služba finansija Grada Sarajeva uputila je Gradskim službama Budžetske instrukcije broj 1. na osnovu kojih su isti obaviješteni o rokovima, procesima i zahtjevima za dostavljanje informacija za proces pripreme DOB-a za period 2024.-2026. godine.

Gradske službe su obavezne da sredstva rasporede isključivo na osnovu postavljenih ciljeva, odnosno rezultata za koje se očekuje da budu ostvarena tim sredstvima.

Postupajući u skladu sa vremenskom dinamikom budžetskog kalendara, gradske službe Grada Sarajeva su na osnovu uputa datih u Budžetskim instrukcijama broj 1. dostavile finansijske zahtjeve za dodjelom budžetskih sredstava. Prilikom pregleda i razmatranja inicijalnih projekcija potrebnih budžetskih sredstava za naredni trogodišnji period, utvrđeno je da iznos finansijskih zahtjeva gradskih službi u značajnoj mjeri prevazilazi iznos projiciranih raspoloživih sredstava. Imajući u vidu trenutnu situaciju po pitanju procijenjenog raspoloživog nivoa budžetskih sredstava, nije moguće uvažiti sve zahtjeve i želje gradskih službi.

Nakon zaprimanja finansijskih planova, i urađene tehničke provjere, izvršena je analiza i razmatranje svih relevantnih informacija dostavljenih od strane gradskih službi na osnovu kojih će se predložiti gornje granice rashoda za gradske službe, a koje će gradonačelnica razmotriti u Dokumentu okvirnog Budžeta za period 2024.-2026. godina.

Gradske službe su kroz svoje finansijske zahtjeve iskazale potrebu za ukupnim budžetskim sredstvima u iznosu od 21.378.460 KM za 2024. godinu, 19.500.916. KM za 2025. godinu, dok za 2026. godinu iznose 20.039.717. KM.

Zahtjevi gradskih službi (potrošačkih jedinica) u dijelu rashoda, a na osnovu projiciranih prihoda, uglavnom su uvaženi kroz trogodišnji period. Naime, zahtjevi gradskih službi za 2024. godinu su veći za 2.203.529,00 KM u odnosu na očekivane i projicirane prihode, i nije se moglo udovoljiti svim zahtjevima, te su primijenjene mjere potpune racionalizacije troškova, kao mjere štednje pri izradi gornjih granica rashoda za period na koji se odnosi DOB Grada Sarajeva, a kako bi se održala ravnoteža prihoda i rashoda, te izbjeglo nastajanje deficita u budućem periodu. Finansijski zahtjevi koji su se odnosili na 2025. i 2026. godinu bili su u okviru projiciranih prihoda, te su prihvaćeni u cijelosti bez korekcija.

Uzimajući u obzir nestabilnost ekonomije koja je po okončanju pandemije virusa COVID-19 dodatno produbljena inflatornim pritiscima nastalih eskalacijom rata u Ukrajini, kao i neizvjesnost njenog trajanja, prilikom određivanja gornjih granica rashoda, krajnje se oprezno pristupilo planiranju, vodeći se budžetskim principima uravnoteženosti i ekonomičnosti, imajući u vidu da svaki neplanirani događaj u drugoj polovini 2023. godine može u značajnijoj mjeri utjecati na projekcije javnih prihoda i eventualno dovesti do vanrednog revidiranja trenutnih projekcija te ugroziti ravnotežu budžeta na svim nivoima vlasti, samim tim i lokalnom nivou. S toga je neophodno nastaviti mjere štednje i smanjenje potrošnje iz gradskog budžeta planiranih za razdoblje 2024.- 2026. godina na većini glavnih kategorija rashoda, obzirom da je cilj izrade Dokumenta okvirnog Budžeta kreiranje kvalitetnijeg strateškog osnova za srednjoročno planiranje budžeta i pripremu godišnjih budžeta kroz povezivanje trogodišnjih projekcija rashoda sa utvrđenim srednjoročnim prioritetima Grada.

Prijedlozi prioriteta potrošnje za period 2024.-2026. godine sadržani u ovom dokumentu utvrđeni su razmatranjem sljedećih ključnih faktora:

- Strategije razvoja Grada Sarajevo 2021.-2027.
- okvira raspoloživih sredstava
- dostavljenih finansijskih zahtjeva gradskih službi Grada Sarajeva

Radi lakšeg analiziranja kretanja procijenjenih rashoda i izdataka daje se slijedeći pregled gornjih granica ukupnih rashoda i izdataka Budžeta Grada Sarajeva za period 2024.-2026. godine.

Tabela 7: Rashodi i gornje granice predloženih izdataka gradskih službi

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA GRADA SARAJEVA ZA PERIOD 2024. - 2026. god.								
Prihodi	Budžet Grada Sarajeva za 2023 godinu		Zahtjevi za DOB			Odobreni DOB		
			2024	2025	2026	2024	2025	2026
Iznos	22.561.532,00	18.586.532,00	19.174.931,00	19.906.291,00	20.715.741,00	19.174.931,00	19.906.291,00	20.715.741,00
Rashodi po službama	Budžet Grada Sarajeva za 2023 godinu	Izvor 10	Zahtjevi za DOB			Odobreni DOB		
			2024	2025	2026	2024	2025	2026
Gradska služba za opću upravu i zajedničke poslove	633.000,00	633.000,00	681.500,00	681.500,00	681.500,00	681.500,00	681.500,00	681.500,00
Gradska služba za lokalnu samoupravu i razvoj grada	380.000,00	380.000,00	470.000,00	520.000,00	535.000,00	400.000,00	520.000,00	535.000,00
Gradska služba finansija	5.744.112,00	5.744.112,00	5.649.000,00	5.921.000,00	5.923.000,00	5.649.000,00	5.921.000,00	5.923.000,00
Gradska služba za lokalno poslovanje	933.200,00	833.200,00	1.254.200,00	1.418.200,00	1.586.200,00	850.000,00	1.418.200,00	1.586.200,00
Gradska služba za poslove Informacionog centra	165.000,00	165.000,00	78.000,00	78.000,00	78.000,00	78.000,00	78.000,00	78.000,00
Gradska služba za urbano planiranje, investicijske, stambene i komunalne poslove	7.833.200,00	3.958.200,00	6.613.200,00	3.983.000,00	3.933.000,00	4.706.871,00	4.388.375,00	4.609.024,00
Gradska služba za obrazovanje, sport, kulturu i mlade	4.281.400,00	4.281.400,00	4.225.000,00	4.340.000,00	4.455.000,00	4.050.000,00	4.340.000,00	4.455.000,00
Stručna služba Gradonačelnice	760.020,00	760.020,00	915.000,00	950.200,00	1.064.900,00	800.000,00	950.200,00	1.064.900,00
Stručna služba za poslove kabineta i poslove Gradske uprave	157.000,00	157.000,00	160.000,00	200.000,00	250.000,00	157.000,00	200.000,00	250.000,00
Stručna služba Gradskog vijeća	1.331.100,00	1.331.100,00	1.387.560,00	1.514.016,00	1.653.117,00	1.387.560,00	1.514.016,00	1.653.117,00
Pravobranilaštvo GS	93.500,00	93.500,00	165.000,00	165.000,00	165.000,00	165.000,00	165.000,00	165.000,00
Gradska služba za održivi razvoj	250.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00
UKUPNO	22.561.532,00	18.586.532,00	21.378.460,00	19.500.916,00	20.039.717,00	19.174.931,00	19.906.291,00	20.715.741,00
Razlika Prihodi - Rashodi	0,00	0,00	-2.203.529,00	405.375,00	676.024,00	0,00	0,00	0,00

U ovom tabelarnom prikazu su prikazane gornje granice rashoda gradskih službi (potrošačkih jedinica) za sljedeću budžetsku i naredne dvije fiskalne godine, kao i zahtjevi istih. Na nivou pojedinačno gradskih službi, ovim DOB-om utvrđene su početne gornje granice rashoda za 2024., 2025. i 2026. godinu.

Osnovni cilj početnih gornjih granica rashoda je osigurati realan okvir unutar kojeg će gradske službe razviti svoje detaljne zahtjeve za budžetskim sredstvima za narednu godinu.

Naime, nakon usvajanja DOB-a, u skladu sa vremenskom linijom budžetskog kalendara, Gradska služba finansija uputit će gradskim službama Budžetske instrukcije br. 2 koje će sadržavati usvojene rashode kroz DOB za svaku gradsku službu, kao i smjernice za pripremu njihovih detaljnih budžetskih zahtjeva za 2024. godinu.

Prilikom pripreme i podnošenja svog godišnjeg finansijskog zahtjeva, a u vezi sa budžetskim sredstvima, gradske službe dužne su pridržavati se gornjih granica rashoda utvrđenih Dokumentom okvirnog Budžeta. Na ovaj način Dokument okvirnog Budžeta prelazi u formu preliminarne nacrt budžeta za narednu godinu. Dokumentom okvirnog Budžeta za period 2024.-2026. godine projicirane su gornje granice rashoda koji se finansiraju iz sredstava koje pripadaju Gradu Sarajevu za 2024. godinu, usklađene sa projiciranim prihodima te iznose 19.174.931 KM, za 2025. godinu 19.906.291 KM i za 2026. godinu 20.715.741 KM.

U skladu sa članom 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25/22), nakon usvajanja od strane gradonačelnice, ovaj dokument bit će objavljen u Službenim novinama Kantona Sarajevo, na web stranici Grada Sarajeva i dostavljen Gradskom vijeću u vidu informacije.

GRADONAČELNICA

Doc. dr. Benjamina Karić

Broj: 01/06-11-1989-1/23
Sarajevo, 30.06.2023. godine